

ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра тваринництва та харчових технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. директора навчально-наукового
інституту біологічних і харчових технологій

Катерина БЕРЕЗЕНКО

« 31 »

серія

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Напрямок підготовки _____

Спеціальність 204 – Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Спеціалізація _____

Освітня програма Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Освітній рівень _____ магістр _____

ННІ _____ біологічних і харчових технологій _____

Робоча програма з дисципліни «Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва» для студентів зі спеціальності 204 – «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».
«25» серпня 2020 року – 14 с.

Розробники:

Шапля Володимир Петрович, професор кафедри тваринництва та харчових технологій, доктор сільськогосподарських наук, професор

Берестова Людмила Євгенівна, доцент кафедри тваринництва та харчових технологій, кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник;

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри тваринництва та харчових технологій

Протокол від “25” серпня 2020 р. № 10

Завідувач кафедри

(підпис)

Валентина МОГУТОВА

Схвалено науково-методичною комісією навчально-наукового інституту біологічних і харчових технологій

Протокол від “31” серпня 2020 р. № 8

Голова

(підпис)

Наталія АФУКОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна "Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва" ґрунтується на засвоєнні студентами дисциплін природничо-наукової, професійної та практичної підготовки: методологічних засад організації сучасних інноваційних технологій виробництва продукції тваринництва, які базуються на використанні передових досягнень біології, фізіології, розведення і селекції, механізації виробничих процесів, зоогієни і годівлі сільськогосподарських тварин.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 18	Галузь знань 20 « <u>Аграрні науки та продовольство</u> » (шифр і назва) Напрямок підготовки	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): <u>204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		1 - 2-й	1 - 2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 540		1 - 2 - 3-й	1 - 2 -3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 8	Освітній (освітньо-кваліфікаційний) рівень: <u>магістр</u>	Лекції	
		88 год.	24 год.
		Практичні, семінарські	
		92 год.	30 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
360 год.	486 год.		
Мова навчання: українська		Індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю: залік, екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни "Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва" є формування у студентів системи знань і навиків з питань інноваційних технологій виробництва продукції тваринництва, підготовка висококваліфікованих фахівців, що володіють загальними знаннями з порівняльної оцінки та функціонування сучасних технологій виробництва продукції тваринництва.

2.2 Основними завданнями вивчення дисципліни "Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва" є:

- Надання знань щодо сучасних інноваційних технологій виробництва продукції тваринництва та особливостей їх застосування в різних умовах;
- Прищеплення студентам певних практичних навичок з інноваційних технологій виробництва продукції тваринництва;
- Формування у студентів сучасного бачення закономірностей біології, індивідуального розвитку, відтворення і селекції в тваринництві;
- Надання умінь щодо організації комплексу технологічних процесів вирощування, годівлі, прибирання гною, внесення підстилки, доїння, забезпечення мікроклімату та комфорту тварин.
- Надання майбутнім спеціалістам знань з біологічних основ розведення сільськогосподарських тварин, з біології живлення домашніх тварин різних видів і організації науково обґрунтованої годівлі, технології заготівлі кормів, методів оцінки поживності та якості кормів, контролю повноцінності годівлі тварин.
- Засвоєння студентами основних параметрів та принципів сучасних інноваційних технологій виробництва основних видів продукції тваринництва в господарствах з різною формою власності, які торкаються спеціального тваринництва та його інтенсифікації.
- Розвиток у студента здатності до самостійного здобування знань, виховання творчого підходу до вирішення проблем технології виробництва продукції тваринництва з низькою собівартістю та високою рентабельністю.

2.3. Згідно з вимогами освітньої програми навчальна дисципліна спрямована на формування програмних компетентностей щодо:

- встановлення та розуміння впливу різних факторів на кількість і якість продукції тваринництва;
- організації виробництва продукції в господарствах різних розмірів, спрямованості і форм власності;
- визначення якості продукції;
- вживання заходів підвищення економічної ефективності виробництва продукції.

3. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- загальнотеоретичні основи дисципліни в обсязі, необхідному для розв'язання виробничих завдань, пов'язаних з технологією виробництва продукції тваринництва;
- значення тваринництва в народному господарстві тваринництва;
- біологічні основи розведення сільськогосподарських тварин;
- основи травлення сільськогосподарських тварин та оцінку поживності кормів;
- основні принципи організації та функціонування технологій виробництва молока, яловичини, свинини, баранини, вовни, яєць, м'яса, птиці та інших видів продукції з застосуванням інновацій;
- інноваційні шляхи підвищення ефективності виробництва основних видів продукції тваринництва залежно від умов розведення, годівлі та утримання.

вміти:

- організувати і провести зоотехнічний та племінний облік у тваринництві;
- оцінити тварину за екстер'єром і конституцією;
- визначити породу тварин;
- провести облік росту та продуктивності сільськогосподарських тварин;
- визначити вихід продуктів забою сільськогосподарських тварин;
- визначити енергетичну поживність кормів у вівсяних кормових одиницях та за обмінною енергією;
- розрахувати потребу у кормах для різних видів сільськогосподарських тварин;
- визначити обсяги виробництва молока, м'яса та інших видів продукції;
- скласти раціон годівлі для різних видів тварин;
- визначити якість продукції тваринництва;
- оформити процес реалізації різних видів продукції тваринництва.

Фахівець напряму підготовки 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» повинен володіти знаннями щодо організації виробничих процесів у тваринництві на сучасній інноваційній основі, а також творчо і ефективно використовувати у своїй фаховій діяльності набуті знання та досягнення науки і передового досвіду.

4. Передумови для вивчення дисципліни

Програма навчальної дисципліни реалізується шляхом організації аудиторної (лекційні, лабораторні і практичні заняття) та самостійної роботи (написання рефератів).

Програму навчальної дисципліни складено відповідно до вимог навчального плану. Підсумковою формою атестації є заліки та екзамен.

Дисципліни, які мають бути вивчені раніше: «Фізіологія тварин», «Розведення тварин», «Біологічна, фізична та колоїдна хімія», «Генетика з біометрією», «Технологія виробництва молока і яловичини», «Технологія переробки продукції тваринництва».

З урахуванням наведеного вище, навчальна програма курсу визначає нормативний зміст навчання з цієї дисципліни, встановлює обсяг і рівень засвоєння знань за видами навчальних занять та самостійної роботи для майбутніх технологів з виробництва та переробки продукції тваринництва. При цьому зміст і структура програми ґрунтуються на традиційній концепції побудови навчального курсу.

5. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Інноваційні напрямки розвитку галузі тваринництва Основи повноцінної годівлі.

Поняття про повноцінну годівлю с.-г. тварин. Схема зоотехнічного аналізу кормів. Нові показники, використовувані при оцінці кормів і раціонів, їх норми в годівлі тварин.

ТЕМА 2. Інноваційні методи заготівлі кормів

Сучасні технології заготівлі кормів і нової Поняття в кормах, їх класифікація; фактори, що впливають на склад і поживність; державні стандарти на корми. Наукові основи приготування сіна силосу і сінажу. Прогресивні способи заготівлі та зберігання кормів Способи консервування та підготовки кормів до згодовування

ТЕМА 3 Інноваційні технології виробництва комбікормів і преміксів

Комбікорми для свиней, комбікорми для сільськогосподарської птиці, комбікорми для великої рогатої худоби.

ТЕМА 4 Інноваційні технології нормованої годівлі високопродуктивних тварин

Основи нормованої годівлі твар Основні елементи системи нормованої годівлі (потреба і її складові частини, норма, раціон і його структура, тип годівлі і т.д.). Біологічні основи живлення жуйних тварин.

ТЕМА 5. Інноваційні методи годівлі свиней

Особливості травлення свиней. Засвоєння поживних речовин корму в різних відділах шлунково-кишкового тракту. Годівля холостих, супоросних і підсисних свиноматок норми, раціони і їх структура.

ТЕМА 6. Інноваційні методи годівлі сільськогосподарської птиці.

Особливості травлення і обміну речовин у птиці. Типи і способи годівлі птиці. Підготовка кормів до згодовування. Нормування і організація годівлі птиці.

ТЕМА 7. Біологічні особливості сільськогосподарських тварин.

Одомашнення та походження різних видів сільськогосподарських тварин, Поняття про диких, приручених, свійських і сільськогосподарських тварин. Порівняльна оцінка біологічних та господарських особливостей молочної та м'ясної худоби, свиней, овець, кіз, коней, кролів, звірів, птиці, бджіл та

шовкопрядів. Конституція, екстер'єр та інтер'єр худоби, їх зв'язок з функцією внутрішніх органів, кількістю та якістю одержуваної продукції.

ТЕМА 8. Індивідуальний розвиток тварин.

Генетичні основи онтогенезу та його зв'язок з філогенезом. Ріст і розвиток. Періоди онтогенезу. Закономірності індивідуального розвитку тварин різних видів та фактори, що впливають на нього. Методи вивчення росту сільськогосподарських тварин.

ТЕМА 9. Забезпечення комфортних умов утримання для тварин.

Будівництво нових та реконструкція існуючих тваринницьких приміщень. Вплив погодних умов та сезонності на продуктивність сільськогосподарських тварин. Мікроклімат у тваринницькому приміщенні та способи його забезпечення. Способи внесення підстилки в місця відпочинку тварин. Порівняльна оцінка різних способів прибирання гною.

ТЕМА 10. Зоотехнічний і племінний облік у тваринництві.

Принципи організації обліку в тваринництві. Особливості обліку залежно від виду сільськогосподарських тварин. Використання комп'ютерної техніки у селекційно-племінній роботі, обліку продуктивності тварин і програмуванні виробництва продукції тваринництва.

ТЕМА 11. Селекція у тваринництві.

Поняття про породу, її структуру. Успадковуваність і мінливість. Відбір і підбір. Методи розведення. Державні книги племінних тварин (ДКПТ) та їх значення в племінній роботі з породами. Організаційні форми племінних господарств.

ТЕМА 12. Оцінювання племінних якостей тварин.

Оцінка племінної цінності тварин за походженням, родоводом та боковими родичами. Оцінка за власною продуктивністю. Значення плідників для темпів генетичного прогресу. Великомасштабна селекція. Оцінювання племінної цінності тварин за боковими родичами. Оцінка племінної цінності за якістю потомства. Оцінювання методом BLUP.

ТЕМА 13. Молочна та м'ясна продуктивність сільськогосподарських тварин.

Оцінювання корів за молочною продуктивністю: вмістом жиру, білка, сухої речовини у молоці; надоем за лактацію, за 305 днів лактації, вищим добовим надоем, прижиттєвим надоем, кількістю молочного жиру і білка за 305 днів лактації. Оцінювання тварин за м'ясною продуктивністю. Зажиттєва оцінка (жива маса, вгодованість, скороспілість, витрата корму на одиницю продукції), післязабійна (забійна маса, маса туші, забійний вихід, морфологічний і хімічний склад туші, калорійність м'яса). Фактори, що впливають на м'ясну продуктивність тварин.

ТЕМА 14. Інші види продуктивності сільськогосподарських тварин.

Оцінювання за вовноюю, смушковою, шубною і хутровою продуктивністю овець, кіз, кролів і хутрових звірів. Поняття про фізичну масу вовни та вихід чистого волокна. Оцінювання сільськогосподарської птиці за яєчною продуктивністю (несучість та їх середня маса). Бажаний тип коней залежно від мети використання (спортивний, робочий). Жвавність спортивних коней та їх

рекорди. Облік роботи коня. Продукція бджільництва та шовківництва.

ТЕМА 15. Перспективи і шляхи збільшення виробництва продукції тваринництва та покращення якості за рахунок впровадження інновацій

Значення тваринництва у забезпеченні населення продуктами харчування та промисловості сировиною. Роль і місце дисципліни "Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва". Значення господарств різних форм власності у підвищенні рівня виробництва продукції тваринництва, підвищенні її якості і зниженні собівартості.

6. Структура навчальної дисципліни

На початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як з робочою програмою навчальної дисципліни і формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожної з тем, а також з усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей. Тематичний план навчальної дисципліни «Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва» складається з наступних тем.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек	пр	лаб	інд	с.р.		лек	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ТЕМА 1. Інноваційні напрямки розвитку галузі тваринництва. Основи повноцінної годівлі	36	6	6			24	40	2	2			36
ТЕМА 2. Інноваційні методи заготівлі кормів	30	6	4			20	40	2	2			36
ТЕМА 3. Інноваційні технології виробництва комбікормів і преміксів	30	4	6			20	40	2	2			36
ТЕМА 4. Інноваційні технології нормованої годівлі високопродуктивних тварин	36	4	8			24	40	2	2			36
ТЕМА 5. Інноваційні методи годівлі свиней	24	4	4			16	40	2	2			36
ТЕМА 6. Інноваційні методи годівлі сільськогосподарської птиці	24	4	4			16	40	2	2			36
ТЕМА 7. Біологічні особливості сільськогосподарських тварин	24	4	4			16	40	2	2			36
ТЕМА 8. Індивідуальний розвиток тварин	24	4	4			16	30	1	2			27
ТЕМА 9. Забезпечення комфортних умов утримання	48	8	8			32	40	2	2			36

для тварин												
ТЕМА 10. Зоотехнічний і племінний облік у тваринництві	12	2	2			8	30	1	2			27
ТЕМА 11. Селекція у тваринництві	24	4	4			16	30	1	2			27
ТЕМА 12. Оцінювання племінних якостей тварин	36	6	6			24	30	1	2			27
ТЕМА 13. Молочна та м'ясна продуктивність сільськогосподарських тварин	72	12	12			48	30	1	2			27
ТЕМА 14. Інші види продуктивності сільськогосподарських тварин	60	10	10			40	40	2	2			36
ТЕМА 15. Перспективи і шляхи збільшення виробництва продукції тваринництва та покращення якості за рахунок впровадження інновацій	60	10	10			40	30	1	2			27
Усього годин	540	88	92	0	0	360	540	24	30	0	0	486

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	ТЕМА 1. Інноваційні напрямки розвитку галузі тваринництва. Основи повноцінної годівлі	6	2
2.	ТЕМА 2. Інноваційні методи заготівлі кормів	4	2
3.	ТЕМА 3. Інноваційні технології виробництва комбикормів і преміксів	6	2
4.	ТЕМА 4. Інноваційні технології нормованої годівлі високопродуктивних тварин	8	2
5.	ТЕМА 5. Інноваційні методи годівлі свиней	4	2
6.	ТЕМА 6. Інноваційні методи годівлі сільськогосподарської птиці	4	2
7.	ТЕМА 7. Біологічні особливості сільськогосподарських тварин	4	2
8.	ТЕМА 8. Індивідуальний розвиток тварин	4	2
9.	ТЕМА 9. Забезпечення комфортних умов утримання для тварин	8	2
10.	ТЕМА 10. Зоотехнічний і племінний облік у тваринництві	2	2
11.	ТЕМА 11. Селекція у тваринництві	4	2
12.	ТЕМА 12. Оцінювання племінних якостей тварин	6	2
13.	ТЕМА 13. Молочна та м'ясна продуктивність сільськогосподарських тварин	12	2
14.	ТЕМА 14. Інші види продуктивності сільськогосподарських тварин	10	2
15.	ТЕМА 15. Перспективи і шляхи збільшення виробництва продукції тваринництва та покращення якості за рахунок впровадження інновацій	10	2

8. Теми лабораторних занять *Не передбачено навчальним планом*

9. Індивідуальні завдання *Не передбачено навчальним планом*

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до Типового положення про організацію та проведення поточного і семестрового контролю результатів навчання студентів Луганського національного аграрного університету.

Навчальними технологіями, які використовуються на лекційних та практичних заняттях, з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни передбачається:

- Проблемні лекції, розв'язування творчих завдань, робота в Інтернет; презентації, візуальне супроводження навчального процесу (відеопрезентації, відеозаписи тощо).
- Лекції (в лекційній аудиторії з використанням рисунків, схем, таблиць, комп'ютера та мультимедійних програм).
- Практичні заняття (в аудиторії з використанням наочних посібників, рисунків, схем, таблиць, комп'ютера та мультимедійних програм; на фермах НД господарства, виставках, з використанням живих об'єктів).
- Самостійна робота (дома, в бібліотеці, в навчальних аудиторіях, з використанням ресурсів Інтернету, спеціальної літератури та робочого зошита).
- Виконання, розв'язування і складання практичних, ситуативних задач різного рівня з певної теми.
- Консультації (групові, індивідуальні, дистанційні).

11. Форми поточного та підсумкового контролю і засоби діагностики результатів навчання

11.1. Поточний контроль проводиться у вигляді опитування.

11.2. Підсумковий контроль проводиться у вигляді екзамену/заліку.

11.3. Засобами діагностики результатів навчання є стандартизовані тести та презентації студентами результатів виконаних завдань.

11.4. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль											Семестровий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11		
											40	100

T1, T2 ... T11 – теми навчальної дисципліни.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Навчальна дисципліна не передбачає використання інструментів, обладнання та програмного забезпечення.

13. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва» включає:

- 1) Робочу програму дисципліни
- 2) Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД)
- 3) Опорний конспект лекцій
- 4) Пакет контрольних завдань для самоконтролю знань студентів
- 5) Методичні вказівки для практичних занять і самостійної роботи з дисципліни «Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва».

14. Рекомендовані джерела інформації

14.1. Навчальна та інша література

Базова

1. Арзуманян Е.А. и др. Животноводство. - М.: Агропромиздат, 1991. - 512с.
2. Арзуманян Е.А. и др. Животноводство. - М.: Агропромиздат, 1985. - 512с.
3. Богданов Г.А. Кормление сельскохозяйственных животных. - М.: Агропромиздат, 1990. - 624с.
4. Вертійчух А.І, Маценко М.І. Технологія виробництва продукції тваринництва. - К.: Урожай, 1995. - 376с.
5. Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин: Довідник /за ред. М.Т. Ноздріна/. -К.: Урожай, 1991. - 344с.
6. Єлисєєв А.П. та ін. Анатомія і фізіологія сільськогосподарських тварин. - К.: Вища школа, 1988, - 456с.
7. Лановська М,Г. та ін. Тваринництво.-К.; Вища школа, 1993.-335с.
8. Наукове обґрунтування технологій молочного та м'ясного скотарства / Я. М. Гадзало, М. І. Башенко, О. І. Костенко, О. М. Жукорський, О. К. Трішин, Є. В. Руденко, В. П. Шабля, С. Г. Юрченко, О. Є. Адмін, А. О. Парієв, С. М. Александров, Н. Г. Адміна, Т. Л. Осипенко, І. Ю. Задорожна, С. Ф. Антоненко, Л. Г. Гребень, Ю. С. Кравченко, В. А. Марченко, О. М. Панченко, Н. Л. Балагуровська, Д. В. Зволейко, Б. І.Шевчук, Р. М. Дібіров, Н. П. Русько, Є. Ф. Ткач, О. О. Дробишев, Т. М. Коротченко / Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України, Науково-методичний центр «Технології у тваринництві». – Харків. – 2015. – 498 с.
9. Нормы и рационы кормления сельскохозяйственных животных. - М.: Агропромиздат, 1985.-352с.
10. Основи технологій виробництва продукції тваринництва /за ред. Кулика М.Ф./. - К.: Сільгоспосвіта, 1994. - 432с.

11. Проценко М.Ю. та ін. Розведення сільськогосподарських тварин. - К.: Вища школа, 1987. - 247с.
12. Свинарство і технологія виробництва свинини. - К.: Урожай, 1996. - 352с.
13. Скотарство і технологія виробництва молока та яловичини. - К.: Урожай, 1995. - 472с.
14. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Д. Столюк, В.Д. Уманець та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. - К.: Аграрна освіта, 2001. - 432 с.
15. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Д. Столюк, О.Й. Могильний та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. - К.: Вища освіта, 2005. - 496 с.
16. Технологія виробництва продукції тваринництва /О.Т. Бусенко, В.Є. Скоцик, М.І. Маценко та ін.; За ред. О.Т. Бусенко. - К.: Агроосвіта, 2013. - 492 с.: іл.

Допоміжна

- 1 Басовский Я.З., Власов В.И. Информационные системы селекции животных. - К.: Урожай, 1989.
- 2 Бородулин Е.Н. Производство молока на малой ферме. - М.: Агропромиздат, 1989.
- 3 Бузун І.А. Потоківі технолога виробництва молока. - К.: Урожай, 1989.
- 4 Вівчарство /І.Г. К. Даниленко, І.Н. Топиха, В.В. Кулик та ін. - К.: Урожай, 1989.
- 5 Гопка Б.М., Хоменко М.П., Павленко П.М. Конярство. - К.: Вища школа, 2004. - 320с.
- 6 Годівля сільськогосподарських тварин /В.Я. Максаков, М.І. Мосолов, О.І. Бондарев та ін. - К.: Урожай, 1987.
- 7 Гольцблат А.И., Ерохин А.И., Ульянов А.Н. Селекционно-генетические основы повышения продуктивности овец. - Л.: Агропромиздат, 1988.
- 8 Горанов И., Гараничева К. Технологические машинные комплексы в овцеводстве. - М.: Агропромиздат, 1987.
- 9 Девяткин А. И., Ткаченко Е. И. Промышленное производство говядины. - М.: Россельхозтехника, 1985.
- 10 Деревянко О.Ф., Кустова Т.Я. Овцеводство, козоводство и технология производства шерсти и мяса. - К.: Высшая школа, 1990. - 325с.
- 11 Деталізовані норми годівлі сільськогосподарських тварин: Довідник /М.Т. Ноздрін, М.М. Карпусь, В.Ф. Каравашенко та ін.; за ред. М.Т. Ноздріна. - К.: Урожай, 1991.
- 12 Довідник з виробництва свинини /За ред. В. П. Рибалко. - Х.: Еспада, 2001.
- 13 Довідник поживності кормів /М.М. Карпусь, С.І. Карпович, А.В. Малієнко та ін. - К.: Урожай, 1988.
- 14 Довідник птахівника /За ред. М.І. Сахацького. - Х., 2001.
- 15 Зеленский Г.Г. Козоводство. - Изд. 2-е, перераб. и доп. - М.: Колос, 1981.
- 16 Зубець М.В., Тимченко О.Г., Козир В.С. Довідник по м'ясному скотарству. - К.: Урожай, 1994.
- 17 Інтенсивна технологія виробництва свинини / В.П. Рибалко, Б.В.

- Баньковський, В.Ф. Коваленко та ін.; за ред. В.П. Рибалко. - К.: Урожай, 1991.
- 18 Інтенсивні методи використання молочного стада /В.І. Костенко, А.Я. Маньковський, Г.В. Танцуров та ін. - К.: Урожай, 1990.
- 19 Інтенсифікація промислового свиноводства / Г.С. Походня, Ю.В. Засуха, Л.Н. Цицюрский и др. - К.: УСХА, 1994.
- 20 Коваленко М.К., Александров С.М., Векслер С.А. Промислова технологія в молочному скотарстві. - К.: Урожай, 1986.
- 21 Кулик В.В. Інтенсивні технологія у вівчарстві. - К.: Урожай, 1990.
- 22 Ломакин А.И. Организационно-технологические методы увеличения производства яиц и мяса кур. - Саратов: Изд-во Саратов, ун-та, 1991.
- 23 Науково-технічний прогрес у молочному скотарстві /В.П. Славов, Ю.М. Карасик, В.І. Власов та ін. - К.: Урожай, 1992.
- 24 Пабат В.О., Маньковський А.Я. Технологія продуктів забою. - К., 2000.
- 25 Панкратов А.А., Орлов А.В., Ряднев Ю.С. Производство говядины на промышленной основе. - М.: Колос, 1984.
- 26 Петрухин И.В. Корма и кормовые добавки: Справочник. - М.: Росагропромиздат, 1989.
- 27 Пигарев Я.В., Столляр Т.А., Шумков Е.Г. Технология производства продуктов птицеводства и их переработка. - Изд. 3-е, перераб. и доп. - М.: Агропромиздат, 1991.
- 28 Племенні ресурси України /Упор. Ю.Ф. Мельник, М.І. Агафонов. - К.: Аграрна наука, 1998.
- 29 Практикум із свинарства і технології виробництва свинини /В.А. Герасимов та ін./ - К.: Урожай. 1995. - 176с.
- 30 Преобразование генофонда пород М.В. Зубец, Ю.М. Карасик, В.П. Буркат; под ред. М.В. Зубца. - К.: Урожай, 1990.
- 31 Прогрессивные способы выращивания и содержания гусей и уток /Ш.А. Альксисов. - М.: ВНИИ ТЭИагропром, 1992.
- 32 Промышленное птицеводство /Ф. Ф. Алексеев, М. А. Асриян, Н.Б. Бельченко и др. - М.: Агропромиздат, 1991.
- 33 Ресурсосберегающая технология производства мяса бройлеров /Под ред. Т.А. Столляра и др. - Загорск, 1990.
- 34 Рибалко В.П., Буркат В.П. Березовський М.Д. Генофонд, оцінка та використання свиней. - К.: Слов'янський діалог, 1994.
- 35 Селекційно-технологічна система виробництва свинини на Україні (технологічний проект). - К.: УНДУС, 1991.
- 36 Технологія виробництва і переробки м'яса уток /Под ред. Г.А. Тардатьяна, Н.С. Ковацкого. - Загорск, 1991.
- 37 Технологія утримання м'ясних кур в кліткових батареях /Под ред. Т.А. Столляра. - Загорск, 1991.
- 38 Удосконалення технології виробництва м'яса індиків /В.Ф. Каравашенко, В.І. Бесулін, Е.А. Дуюнов та ін. - К.: Урожай, 1990.
- 39 Штомпель М.В. Про золоте руно і сірий смушок. - К.: Урожай, 1992.

14.2. Електронні ресурси

1. <http://svynarstvo.in.ua/>
2. <http://tvarynnyctvo.ru/>
3. <http://agroua.net/animals/>
4. <http://www.konevodstvo.org/>
5. <http://konevodstvo.su/>
6. <http://ruhorses.ru/index.html>
7. <http://www.horses.dp.ua/>
8. <http://www.kazequestrian.org/>
9. <http://www.agro-business.com.ua/>
10. <http://www.agrosovuz.com.ua/konsalting/molochnoe-zhivotnovodstvo/>
11. <http://www.milkua.info/uk/>
12. <http://kombikorm.com.ua/news/>
13. <http://www.ptahv.org.ua/>
14. <http://www.ptizevod.narod.ru/>
15. <http://www.usapeec.ru/>
16. <http://kiz.su/>
17. <http://www.zverovodstvo.ru/>
18. <http://krolikovod.com/phpforum/>
19. <http://niipzk.ru/>